Prosimo, poglejte na naslova za dan, ko poteče. V teh časih nja cen, potrebu- ovanje. Skušajte naprej plačano.

Library of Congress Periodical Division

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Entered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

ZA NEKAJ VEČ KOT 2c na dan dobivate... "GLAS NARODA" PO POŠTI NARAVNOST NA DOM (izvzemši sobot, nedelj in praznikov

ČITAJTE, KAR VAS ZANIMA

No. 9. — Štev. 9. (Telephone: CHelsea 3-1242) NEW YORK, THURSDAY, JANUARY 14, 1943. — ČETRTEK, 14. JANUARJA, 1943 VOLUME LI. — LETNIK LI.

RUSI NAPREDOVALI 50 MILJ

NA KAVKAZU RDEČA ARMADA NAGLO PRODIRA PROTI SEVERU TER JE VČERAJ NAPREDOVALA 50 MILJ OD PREDELA GEORGIJEVSK IN MINERALNIJE VODI DO JURAVESKOE. -- RUSI SO OSVOBODILI 12 KRAJEV IN ŽELEZNIŠKIH KRIŽIŠČ.

Pa tudi druga ofenziva, severno od Mineralnije Vodi, dasi malo počasneje, se pomika dalje. — Na tem kraju je bilo odbitih več nemških protinapadov.

Nekoliko višje proti severu, ob dolenjem Donu, kjer Rusi potiskajo Nemce proti Rostovu, je bilo odbitih več zelo močnih nemških protinapadov, toda polnočno poročilo ruskega vrhovnega poveljstva na tem kraju ne omenja nobenih novih pridobitev.

Pri Juravskoje so Rusi prodrli najdlje proti severu od Mineralnije Vodi-Rostov železnice. Med zavzetimi kraji so mesta Sabliskoje, Nova Seletskaja in Kitajevskoje. Juravskoje je 45 milj zapadno od Budenovskega in kakih 20 milj južno od Blagodarnoje ob železnici, ki pelje severozapadno do Kropotkin-Dienoje črte.

Berlin poroča o novi ruski ofenzivi v okolici Voroneža in južno od Leningrada. Rusko vojno poročilo tudi pravi, da so se pričeli novi boji na zapadnem Kavkazu, toda o velikih bojih ob dolenjem Donu in na osrednjem Kavkazu pravi: — "Na zapadu južne fronte se boji nadaljujejo."

Rusko poročilo naznanja, da so Nemci pokazali močnejši odpor na Kavkazu, ko so se enkrat umaknili od Moždoka in Nalčika. V tem predelu prodirajo Rusi po slabih cestah in po poljih, ko pa bodo dospeli do Blagodarnoja, bodo prišli do dobrih cest, ki peljejo proti zapadu in proti severu. Do severne pokrajine pa je že dospela armada, ki pritiska od Stalingrada proti Rostovu.

Ob kavkaški železnici so se Rusi razcepili na več posameznih oddelkov, ki so prodrli 7 milj severno od Mineralnije vodi in zavzeli železniško križišče Kumagorski in tudi vasi Kangli in Grečeskoje.

Na osrednji fronti okoli Velikije Luki so ubili 200 Nemcev in odbili močan sovražni protinapad, v katerem so razbili 6 nemških tankov in zajeli bogat vojni plen.

V Stalingradu so Rusi prebili nemško črto in pri tem pobili 400 Nemcev.

Ofenziva ob dolenjem Donu ovira velik sneg in burja, ki je tako mrzla, da ožge lica in vname oči.

V ofenzivo na Kavkazu so Rusi vrgli močne armade, ki uničujejo umikajoče se Nemce, ki se gnetejo po cestah in ob železnicah. Stormoviki, letajoč zelo nizko, bombardirajo in obstreljujejo bežeče Nemce.

Ruski bombniki pa so poleteli tudi dalje v nemško ozadje in uspešno bombardirali Krasnodar, glavno mesto kubanske province, kjer je bilo uničenih ali poškodovanih 42 nemških aeroplanov.

Boji za Stalingrad se že bijejo 20 tednov in včeraj je bil prebit nemški obroč v tovarniškem delu mesta, to je severozapadno. Nek časnikarski poročevalec je vprašal nekega ruskega vojaka, kaj je bilo najstrašnejšega, kar je doživel pri obrambi Stalingrada, in vojak mu je odgovoril:

"Bilo je, ko sem ležal v zakopu na poizvedovalni službi. Jarek je bil suh in počutili smo se še precej dobro ono noč, samo nekaj jardov od Nemcev. Nato pa sem naenkrat začutil, kot bi tekla voda po mojem telesu in obrazu. Toda kmalu sem se prepričal, da so to miši, sto in stotisoč miši, ki so bežale iz Stalingrada. Mirno so tekale po meni in vsak moj žep jih je bil poln. Deset minut sem mirno ležal v velikem strahu. To je bil za mene najstrašnejši trenutek v Stalingradu."

POLOŽAJ NA BALKANU

Poroča J. I. C., N. Y.

Ponovno smo opozarjali na naraščajoče nemire v vseh balkanskih deželah. Najnovejše vesti potrjujejo, da tu ne gre več za brezpomembne nemire, temveč za nevarno prevratno gibanje.

*

Rumunija

Iz Ankare, dne 10. januarja poroča A. P., da iz Rumunije poročajo, da so se nemiri v tej deželi tako razširili, da je vlada Antonescu-a ustvarila štiri nove divizije zaščitnih čet za notranjost. Te vesti zatrjujejo, da je povzročilo te nemire nezaupanje prebivalstva napram rumunski vladi zaradi težkih izgub na ruski fronti.

Številčna sila teh divizij ni navedena, baje pa šteje vsaka najmanj 10,000 mož, nabranih med orožniki in lokalno policijo.

*

Madžarska

Iz New York Timesa, dne 12. januarja posnemamo, da je nemški radio priznal, da so izbruhnili na Madžarskem nemiri proti vladi; 78 oseb je bilo včeraj pred sodiščem v Klausenburgu. To je prvi del izmed 664 oseb obtoženih, da so nameravale s silo uničiti državni red.

To poročilo je prišlo potom Associated Press.

*

ONA poroča iz Londona, 10. januarja. — V teku štirih mesecev je izgubila madžarska armada na ruski fronti eno osmino svojega moštva. Madžarska ima torej izgube, kakršnih ni v pretekli vojni imel nobeden izmed velikih sobojevnikov.

Uradno so objavili smrt 2256 častnikov in vojakov, 2059 izgubljenih in 9,017 ranjenih za dobo od 20. avgusta do konca meseca decembra. Madžari niso poslali več od 120,000 mož na rusko fronto — tako težke izgube so pač morale povzročiti upornost proti nemški diktaturi.

Svojih izgub v Jugoslaviji Madžari niso objavili, akoravno tam vladajo težki boji med jugoslovansko redno in gerilsko vojsko in stotisoči čet osišča in njegovih pomagačev.

Politične izpremembe na Kitajskem

Washington. — Overseas News Agency podaja precej izčrpno poročilo o političnih spremembah na Kitajskem. Te spremebe so prišle tekom preteklega meseca in jih je pripisovati dejstvu, da vlada na Kitajskem velika ekonomska kriza, kar zna imeti resne posledice z ozirom na vodenje vojne proti Japonski.

Pred šestimi tedni, ob priliki setanka ali zborovanja Centralnega izvrševalnega odbora Kuomintanga, ki je vladujoča politična stranka na Kitajskem so bile završene tri spremembe v Kaishekovem kabinetu. Tedaj je bilo rečeno, da so te spremembe zgolj rutina.

Natančnejša poročila iz Chungkinga, pa podajajo drugačno in vse bolj kontradikčno sliko položaja. Vsi trije novi člani kabineta so namreč poznani, kot člani dobroznane takoimenovane centralne frakcije, ki je zopet s tem dobila mesto v Kuomintangu. Ta klika, ki jo vodijo notorični bratje Chen, je zagrizeno protikomunistična. Za časa kitajske civilne vojne je bila vodila sila v Kuomintangu, ter se je umaknila v ozadje šele, ko je bil dosežen dogovor, da se združijo kitajski nacionalisti in komunisti v skupni akciji proti sovražniku, Japoncu. Ta skupna fronta pa je sedaj v večji nevarnosti, kot je bila kedaj poprej izza leta 1937, ko je bil dosežen sporazum.

Sodeč po pozicijah, ki so jih zavzeli v kabinetu bratje Chen, ter še en član njih centralne klike, je sedaj dobila ta frakcija dominacijo v kabinetu ozir. v stranki, kar je skoro važnejše. Novi ministri imajo mesta v vojnem, prosvetnem, informacijskem in komunikacijskem ministrstvu.

Spremembe je delno pripisovati dejstvu, da Amerika ni dostavila Kitajski obljubljenih potrebščin ali materijala. Do spremembe je bila v Koumintangu najjačja skupina Soongov—bratov madame Chiang Kai-shek, ki je tudi sama članica te grupe, katera je bila najbolj pro-ameriška. Prestiž te skupine pa je gotovo trpel spričo neizpolnjenih obljub od strani Amerike.

Kitajska je od dolgoletne vojne tudi zelo izčrpana in sedanji položaj takorekoč napeljujejo vodo na mlin onim, ki so zato, da se z Japonsko doseže sporazum brez zmage. Med temi, ki bi radi videli tak zaključek vojne z Japonsko, so mnogi člani in pristaši CC klike, ki je prišla sedaj zopet v sedlo. — Nekateri so mnenja, da je prišla madama Kai-shek v Ameriko več zaradi tega težkega položaja, kakor pa radi svojega zdravja.

Poročila z raznih bojišč

Rumunski ministrski predsednik maršal Antonescu je z generalštabskimi generali obiskal Adolf Hitlerja v njegovem glavnem stanu, da ga zaprosi, da odvrne nevarnost, ki preti Rumunski od strani Madžarske. Kot pa pravijo poročila iz Bukarešte in Berlina, pa je Hitler skomignil z rameni in rumunsko delegacijo hladno odpustil.

Prvi lord angleške admiralitete A. V. Alexander je naznanil, da je zavezniška vojna mornarica navzlic velikim izgubam danes močnepša kot pa je bila ob pričetku vojne.

Admiral Collinet, poveljnik francoske mornarice in armade v Dakarju v Afriki, je zagotovil popolno sodelovanje z zavezniki.

Na Guadalcanalu se bijejo še vedno vroči boji. Japonski aeroplani so napadli ameriške postojanke, ameriški bombniki pa so bombardirali letališče v Mundi.

Kitajsko poročilo iz Čunkinga naznanja največjo zmago v zadnjih mesecih. Kitajci so zavzeli Sinjang ob Peiping-Hankov železnici in Hangčavn dalje proti vzhodu.

V AVSTRALIJI SE NE RAZBURJAJO ZARADI FLYNNA

Melbourne, 13. jan. — Nominacija Edvard J. Flynna za ameriškega ministra v Avstraliji očividno ni nič razburila Avstralcev, ker list "Melbourne Herald" piše, da je Avstralija pripravljena brez pridržka sprejeti poslanika, katerega je nominiral predsednik Roosevelt.

V uvodniku omenjenega lista je rečeno, da se v Avstraliji zavedajo, da so lokalne politične praske in malenkosti včasih krive šuma, ki nastane zaradi gotovega ukrepa predsednika in zato se oni, kot razumni državljani, ne bodo ozirali na te postranske predsodke, pač pa se bodo ravnali po svoji lastni razsodnosti.

(Flynn je nominiran za ministra, ter se je tudi izrazil, da je pripravljen priti na zaslišanje pred Senatni odsek za vnanje zadeve. Opozicijo proti njegovi nominaciji je nazval za "čisto in golo politiko.")

Novozelandski vojak, ki se bori proti aeroplanom, je oborožen do zob.

Majnerji se pogajajo

Wilkes-Barre, 13. jan. — Stavkujoči premogarji na polju antracita so dobili pozive, da se udeležijo masnih shodov, na katerih se bo skušalo doseči sporazum. Shodi so bili sklicani, ko je War Labor Board namignil, da bo vprašal predsednika Roosevelta, naj mu da dovoljenje, da prevzame obravnavanje premogorovov, ki so zaprti zaradi stavke.

Med stavkarji in premogarji sploh vlada veliko nezadovoljstvo vsled neutemeljenega povišanja unijskih prispevkov in z vodstvom UMW premogarji niso prav nič zadovoljni. Med njimi gre mnenje, da bi moral biti Lewis v teh časih dovolj velik, da bi enostavno odpravil ali preklical povišek in s tem pokazal dobro voljo napram premogarjem in iskrenost napram skupnemu vojnemu prizadevanju dežele.

Dewey proučuje zadevo zmanjšanja šolskih financ

Albany, 13. jan. — Šolski sistem mesta New Yorka ima pred seboj resen problem zmanjšanja državne podpore šolam in ta problem je bil te dni predložen novemu governerju Deweyju. Država namerava zmanjšati finančno nakazilo šolam za tri milijone dolarjev.

Dr. John E. Wade, superintendent šol in drugi uradniki prosvetnega odbora so bili v Albany, ter so Deweyu povedali, da bo zmanjšanje financ pomenilo manj učiteljev po šolah, ter obenem tudi porušilo program šolskih javnih centrov za mladino.

Dewey ima sedaj pred seboj apel, naj ostane zadeva državnega pomožnega financiranja šol pri lanskih številkah. Takoimenovana Friedmanova formula predvideva prihranjenje treh milijonov dolarjev, če bi se opropriiralo državno podporo šolam po aktualnem številu šolarjev in študentov, ki obiskujejo razrede. Dewey je smatral, da bi se dalo uvesti to formulo, toda mestna administracija je governerja že obvestila, da ne more utrpeti takega zmanjšanja šolskih financ.

Med predloženimi argumenti proti zmanjšanju državnega nakazila šolam, je tudi to, da bi odprava javnih šolskih centrov za mladino pomenila širjenje kriminalnosti med mladimi ljudmi, manjše število učiteljev pa bi pomenilo prenapolnjene razrede.

Kaj bo zaključil Dewey v tej zadevi še ni znano.

Willkie je proti ostrejši cenzuri

Wendell Willkie je govoril pred družbo avtorjev in izdajateljev, ter je dejal, da bo spodbujal ljudi k temu, da si ne puste naložiti ostrejše cenzure, kot jo imamo sedaj.

Po njegovem mnenju mora biti kolikor mogoče malo cenzure. Ljudje naj se svobodno izražajo ne glede na to, kaj misli kak vladni uradnik, da je za ljudi najboljše.

"Bodimo svobodni medtem, ko se borimo za svobodo," je dejal Willkie.

VROČI ZRAČNI BOJI V AFRIKI

Ameriški bombniki in zasledovalni aeroplani so uničili 36 sovražnih aeroplanov, poškovali pa deset, so bombardirali veliko letališče in dva mostova ter uničili okoli 50 trukov. Samo en ameriški aeroplan se ni vrnil.

Leteče trdnjave so napadle letališče Castelbenito, 10 milj južno od Tripolisa. 20 aeroplanov, ki so stali na tleh, je bilo uničenih in porušena je bila cela vrsta poslopij.

Ko so se ameriški aeroplani po bombardiranju vračali, jih je napadlo 30 Messerschmidtov. Vnela se je vroča bitka, ki se je raztezala na daljavo 75 milj in strojnice letečih trdnjav so uničile 14 sovražnih aeroplanov. Puščava se je kadila, ko so na tleh goreli razbiti aeroplani.

Messesrchmidti so poškodovali eno leteče trdnjavo, ki pa se je dve uri za ostalimi trdnjavami vrnila na svoje letališče s samo dvema motorjema.

Mala junakinja

New York. — Eva Berger, stara devet let, je bila z malega učena, naj vedno dobro pazi na svojega dve leti mlajšega bratca. Pred par dnevi jo je ta nauk in njena zvestoba in ljubezen do bratca stala življenje.

Eva in njen bratec sta hotela prekoračiti ulico v bližini doma, toda v napol mračnem svitu vojne nočne razsvetljave ni Eva opazila, da je krenil v ulico velik truk. Dekletce je v trenotku pahnilo svojega bratca na varno, a sama je padla pod kolesa, ki so jo strla. Deček je bil samo ranjen.

Goering je dobil še eno medaljo

Hermann Goering je bil te dni star 50 let in madžarska fašistična gospoda ga je ob tej priliki odlikovala z redom velikega madžarskega križa, kateri je obešen na traku "zaslug" in je okrašen z meči. Vest ne pove kam so Hermanu obesili to novo odlikovanje — najbrž na hrbet, ker prsa ima že tako vsa zakrita s kolajnami in križci.

PODMORNICE GRADE V NEMČIJI HITREJE, KOT JIH MOREJO ZAVEZNIKI POTAPLJATI

Washington. — Nemška mornarica dobiva podmornice hitreje, kot jih morejo uničevati sproti skupne pomorske in zračne sile zaveznikov, to vkljub temu, da angleški bombniki neprestano bombardirajo njihove baze ob Atlantiku in gradilnice podmornic doma.

Istočasno pa tudi združeni narodi zaznamujejo hitro gradbo prevoznih in tovornih ladij, katerih tudi ne more sovražnik potopiti toliko, da bi jih ne mogle naše ladjedelnice takoj nadomestiti z novimi. — Enako se zelo spopolnjuje gradnja patrolnih ladij, križark, korvet, zasledovalnih ladij itd.

Število sovražnih podmornic, ki operirajo v atlantskih vodah istočasno, je okrog sto, kar je približno ena tretjina ali ena četrtina celoletne podmorske sile sovražnika. Ostali del podmornic navadno operira drugod ali pa se mudi v podmorskih bazah radi potrebnih popravil, nalaganja, premenjevanja posadk, itd.

Mornariške oblasti resno motrijo situacijo. Res je položaj veliko boljši, kot zadnje poletje, toda še vedno zelo resen. Mnogo ton materijala, namenjenega preko morje, gre na morsko dno.

Baš ta teden je minilo leto dni odkar so začele sovražne podmornice povzročati glavobol vrhov. poveljstvu Zdr. držav, ko so pričele naglo potapljati ladje ob vzhodnem ameriškem obrežju.

Vse izgleda, da Nemci v tej vojni nimajo posebnih težav pri organiziranju posadk za podmornice. Zadnjo vojno se moštvo ni hotelo priglašati za ta nevarni posel, sedaj pa se vkljub še večji nevarnosti nacijem očividno javi vedno dovolj mož za službo na podmornicah.

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sakser, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

50th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.
Subscription Yearly $6. Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado $6.—; za pol leta $3.—; za četrt leta $1.50. — Za New York za celo leto $7.—; za pol leta $3.50.
Za inozemstvo za celo leto $7.—; za pol leta $3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 3—1242

TRETJA FRONTA

Ko slišimo govorjenje o frontah, pravzaprav niti ne vemo, koliko front je v resnici v sedanji vojni. Saj se bijejo bitke v Rusiji, v Afriki, na Pacifiku, posebno na Novi Guineji, v Burmi, na Kitajskem, na Aleutih in bogve še kje povsod.

Pa pri vsem tem je svetovna javnost lansko leto povpraševala: "Kje pa je druga fronta?" In svetovno časopisje je naravnost zahtevalo drugo fronto. Celo v angleškem parlamentu so bile večkrat stavljene zahteve, da se odpre druga fronta.

Sedaj imamo drugo fronto v Afriki. Vse druge fronte menda za splošno javnost ne pomenijo nič.

Hitler, to je oni veliki zmaj, ki ogroža ves svet in proti njemu je svetovna javnost zahtevala drugo fronto. Kadar bo temu zmaju zdrobljena glava, potem pride na vrsto Hirohito, japonski bog. In četudi nas je poslanik Grew opozoril na velikansko vojaško silo Japonske, vendar javnost ne misli toliko na Japonsko, kot na Hitlerja, ki predstavlja v očeh svetovne javnosti največjo nevarnost za civilizacijo.

Hitlerja je treba uničiti — vse drugo pride samo od sebe, si misli splošna javnost. — Za Hitlerjem — Hirohito!

In morebiti je to naziranje pravo.

Druga fronta je bila odprta, četudi je bilo že več front, pa pri vsem tem je še posebno velike važnosti TRETJA FRONTA, ne glede na vse druge front — tretja fronta v zaledju nemških armad, v deželah zavojevanih, zatiranih narodov.

V deželah, ki so jih pregazile Hitlerjeve roparske tolpe, se dan za dnem pojavljajo vstaje, upori, sabotaže vseh vrst, napadi na osiške vojake in vse drugo, kar more škoditi sovražniku v njegovem ozadju.

In to je TRETJA FRONTA, katero naciji sami priznavajo in pravijo, da se morajo boriti proti "tretji fronti" za svojim zaledjem. Ta vojna na tretji fronti pa je neusmiljena, krvava, kruta in v njej Nemci in Italjani razsajajo in divjajo, kot niso divjali niti najbolj divji narodi, ki so šli na roparske pohode.

Poročilo iz Stockholma pravi, da so bili odpoklicani civilni governerji iz Norveške in Holandske, ker niso mogli napraviti "reda" in da so v teh deželah nemški armadni poveljniki prevzeli najvišjo oblast in bodo rabili kvizlinge na svoji fronti.

Nemški governerji so imeli nalogo prepričati Norvežane, Holandce in druge podjarmljene narode, da so samo izgubljeni sinovi velikega nemškega nadčloveškega plemena in da je za nje najboljše, da se vrnejo k nemški plemenski družini in starim nemškim bogovom. V tem pa governerji niso ničesar dosegli in so našli poslušna ušesa samo pri kvizlingih, ki so propalice svojega naroda.

V Jugoslavijo je poslal Hitler Himmlerjeve policijske čete, v katerih so mladi, brezsrčni, zagrizeni naciji, ki besne po deželi kot stekli psi. Morijo prebivalstvo in požigajo vasi.

V sami Nemčiji se po tovarnah dogajajo sabotaže, kar je razumljivo, kajti v njih so največ delavci iz zasedenih dežel. Madžari se upirajo in Bolgari; da pa se bore proti vpadnikom Slovenci, Srbi in Hrvati, to je že znana stvar. Znano je tudi, kako krvoločni so zlasti v Sloveniji Nemci in Lahi.

Hitler in Musso sta naročila svojim rabljem, da ubijajo, koljejo in morijo vse, kar se jim le količkaj upira, ali samo protivi in nagaja.

In vse to se godi samo po natančno izdelanem načrtu Adolfa Hitlerja, ki po izjavi zdravnikov ni bil nikdar pri zdravi pameti in je sedaj že popolnoma ponorel, kar je razvidno iz raznih poročil, ki pravijo, da v svoji jezi rohni in divja.

Hitler je kriv vsega gorja, ki je prišlo nad vse človeštvo. Proti Hitlerju je tudi sedaj v vsaki deželi tretja fronta, ki ga bo zdrobila.

Hitler je pobesnel in divja tako, da se more reči, da je najstrupenejša kača v primeri ž njim le navadna — glista.

ZA ZMAGO KUPUJTE VOJNE BONDE IN ZNAMKE

Iz slovenskih naselbin

TAKI SMO V NEW YORKU ...

Piše: FRANK KERŽE.

So gotovi dogodki v življenju, katerih človek ne pozabi tako hitro. Že več kot mesec dni mi hodi na misel prireditev jugoslovanskih društev dne 6. decembra v krasni dvorani Manhattan Center. Poročalo se je sicer nekaj javnosti, vendar ne tako in ne toliko, kolikor zasluži naša slovenska naselbina.

Dasi ni bilo tiste reklame, ki bi bila potrebna za tako prireditev — je bila vendar vdeležba od naše strani tako sijajna, da je bil človek nehote ponosen na naš narod.

In še več. Naša mala naselbina je dala skoro polovico vsega programa in sicer s takim uspehom, kakor bi živela v nas večna mladost.

Predvsem naj omenim našo pridno in pri vseh naših prireditvah sodelujočo Miss Kepic ki s svojim petjem in nastopom oživi vsako prireditev tako, da smo v resnici ponosni na njo. Njen glas je svež kakor planinski studenec. Njeno petje spremlja ljubek nasmeh, ki inspirira vse navzoče. Vselej jo poslušam s ponosom in zavestjo, da je naše kulturno življenje še vedno v polnem cvetju dokler zmoremo take moči med nami.

Kaj naj rečem o "Slovanu?" Precej težkoč imajo, ker jim primanjkuje mladih sil, a to jih ne straši. Zdi se mi tako, kakor sem pisal njihovemu pevovodji Mr. Hudetu: "Čim vas je malo manj, nastopate pa s takim navdušenjem, da se mi zdi, da poje vsak za dva."

vanskih bratih, češ, ali presenečen ob nastopu našega pevskega zbora "Domovina." Tudi ti imajo razne težave, kakor jih ima vsaka naša organizacija. To jih pa ne ustraši. Če se njihovo delo od časa do časa malo ustavi, pa se potem pokažejo s podvojeno zavestjo. Nastopila je "Domovina" z vse mi pevkami in nekaterimi pevci v narodnih nošah a bil je tak prizor za nas, da smo nehote pogledovali po naših jugoslovanskih bratih, češ, ali premorete vi kaj takega?

Prerojena in po številu močnejša Domovina nadaljuje svoje kulturno delo pod vodstvom Miss Šubelj, ki jo najdemo povsod pri narodnem delu. Vsa čast mlademu slovenskemu dekletu, ki se žrtvuje, da smo še vedno živi in močni.

Vi ne veste, dragi moji, kako človeka poživi tak odziv od svojega naroda. Tolikokrat pride človeku tesno pri srcu, ko misli na tužno usodo svojega naroda. Toliko naših zmožnih delavcev se je umaknilo v tiho privatno življenje, ker so bili razočarani nad uspehi svojega prizadevanja.

A ostalo nas je še nekaj, ki ne verujemo v smrt živega človeka. Z zavestjo v srcu, da smo dolžni dajati vse svojemu narodu, kar imamo in premoremo, gremo naprej. In delo naše in vaše je poplačano stokrat s takim nastopom in odzivom svojega naroda, kakor je bil pred letom dni na proslavi za staro domovino ali kakor je bila proslava ujedinjenja dne 6. decembra.

Vi ne veste, dragi moji, kaj pomenja človeku taka zavest in pomoč pri svojem narodu. Pri težkem in nehvaležnem delu za ujedinjenje in resnično slogo vseh Jugoslovanov gredo z nami slike teh naših uspehov, navdušujejo nas, bodrijo nas za nadaljno delo, krepe nas v zavesti, da je tak narod vreden vseh žrtev. Vi ne veste, z kakšnim zadovoljstvom in ponosom vstane človek pred skupino Jugoslovanov in začenja svoj govor z: Mi, Slovenci. Vselej počakam malo in se ozrem po obrazih pred sabo. In verjemite mi eno: če mi dosezamo kaj je to vse zasluga našega naroda, ki nas tako zvesto podpira v ti veliki naselbini newyorški.

Zdajle stopam zopet pred vas in sem prepričan, da bom našel v vaših srcih tisti odmev, kakor sem ga našel do zdaj še vselej. In povdarjam: nikjer drugje ne v toliki meri, kakor v zavedni in složni newyorški naselbini.

Bodočo nedeljo prirejamo zopet festival, ki je izključno posvečen za rešitev naših trpečih bratov pod Italijo, Nemčijo in Madžarsko. Najmanjši slovanski narod — komaj poldrugi milijon — je moral žrtvovati dobro tretjino svojega naroda. Vsa leta od zadnje svetovne vojne je trpel ta narod tako, da si ni mogoče predstavljati tega.

Veliko jih je padlo, veliko obupalo — a pretežna večina je ostala živa in zdrava s sklepom v duši: boj na življenje in smrt, dokler ne bomo svobodni in združeni s svojim narodom.

Da se pomaga temu narodu, prirejajo Združena slovenska društva v New Yorku festival v nedeljo dne 17. januarja v znanem Poljskem narodnem domu ali Arlington Hall na Osmi cesti. Imamo bogat kulturen program, imamo fino godbo za mlade noge, poskrbeli smo, da ne bo nikdo lačen. Vse je pripravljeno in vse čaka na vas, ljubi moji rojaki, da se odzovete pridete prav vsi, da počastite in pomagate našim zasužnjenim bratom in vlijete nove sile v duše vseh tistih, ki žrtvujejo svoje znanje, svoj čas in svoj denar, samo da živi narod.

Kadar smo vas klicali, ste se vselej odzvali. In ta vaša pomoč se najbolje kaže v tem, da je življenje naših kulturnih društev trdnejše in krepkejše, kakor je bilo sploh kdaj prej v slovenski naselbini newyorški.

Klonimo se bratje, spominu tistih, ki trpe in padajo. S tem vršimo dolžnost napram svojemu narodu, pa tudi napram samemu sebi. Ni lepšega in slajšega v človeku, kakor zavest, da si storil vse kar je bilo v tvojih močeh, da pomagaš bratu.

In pomnimo: narod, ki je živ, delaven, požrtvovalen in zaveden, ni in ne more biti obsojen smrti. Kakor gotovo ima vsaka noč svoje jutro, tako gotovo prihajajo zore za nas, zore, ki pomenjajo novo vstajenje in novo življenje za ves slovenski narod.

Ne pozabite na nedeljo dne 17. januarja, — začetek je naznanjen ob treh popoldne. Pridite ob času, ker s tem pomagate do večjega in boljšega uspeha..

Na veselo svidenje in z iskrenim pozdravom do vseh skupaj in vsakega posebej.

Note za PIANO-HARMONIKO ali KLAVIR

BREEZES OF SPRING
TIME OF BLOSSOM (Cvetni čas)
SLOVENSKI FANTJE
VSE BOM PRODALA
ČO JEZERU
KOLO
OHIO VALLEY
SYLVIA POLKA
TAM NA VRTNI GREDI
MARIBOR WALTZ
SPAVAJ MILKA MOJA
ORPHAN WALTZ
DEKLE NA VRTU
OJ, MARIČKA, POGLJAJ
BARČICA
MLADI KAPETANE
GREMO NA ŠTAJERSKO
ŠTAJERIS
HAPPY POLKA
ME NA TUJEM

35 centov komad
3 za $1.

MOJA DEKLE JE ŠE MLADA
Po 25c komad:

Naročite pri
NJIGARNI
SLOVENIC PUBLISHING CO
216 West 18th St., New York

REVMATIČNE BOLEČINE?
Dobite dolgotrajno, prijetno toplotno z Pain-Expellerjem — čudovitim mazilom. Nad 18 milijonov prodanih steklenic je dokaz njegove dobrodošlosti. Zahtevajte pravi Pain-Expeller z Sidrom na škatljici.
PAIN-EXPELLER

JERRY KOPRIVŠEK in njegov orkester na ploščah
Terezinka Polka
Na planincah—valček Štv. M 575
in DUQUESNE UNIVERSITY TAMBURICA — štv. M 571
Za tov. cenik in cene plošč se obrnite na: JOHN MARSICH Inc.
463 West 42nd Street, New York

SLOVENSKI FANT PADEL NA FRONTI.

Bridka resničnost je zadela na domači fronti, ko je Mrs. Frances Bradley v Cooperstown, N .Y., v pondeljek prejela od vojnega urada v Washingtonu brzojavko, ki izraža obžalovanje, da jo mora obvestiti, da je nju sin Alvin John Bradley, 12. decembra padel v boju na jugozapadnem Pacifiku, ko je branil svojo domovino. Brzojavka naznanja, da bo pismo sledilo.

Alvin John Bradley

Bradley, ki je svoji materi pogosto pisal, se je zadnje čase nahajal na Novi Gvineji..

V armadi je bil od 15. oktobra 1941, ko se je prijavil naborni komisiji v Utica, N. Y. Pozneje bil tudi več mesecev v Avstraliji.

Rojen je bil v Pittsburgh, Pa, 20. februarja 1914. Poleg matere zapušča brata Franka Bradley, ki ima farmo na Christian Hill pri Cooperstownu skupno s svojo materjo in eno sestro Emmo Bradley, ki je zaposlena v Utica, N. Y.

ŠIVALKE
na "Saturn" braid in milon pri slamnikih nimajo lepše priložnosti z oziroma na zaslužek, kot pri:
BERWICK HAT CO.
54 West 39th Street
(15th floor)
NEW YORK CITY
12—14, 15

ŠIVALKE
izvežbane na slamnikih, dolga sezona, dobra plača, išče —
SCHACHTER HATS
1 W. 39th St., 9th Floor
New York, N. Y.
5x

RAZGLEDNIK

Piše Anna P. Krasna

Rojaki pišejo

Pravzaprav bi morala reči da pišejo tudi rojakinje, ali ker smo jezikovno tako navajeni, da enostavno postavimo moške spredaj v vseh ozirih, naj zaenkrat obvelja gornji naslov.

Mnenje čitateljev je zmirom vredno upoštevanja in zato najbrž vsakdo, ki piše za javnost.

Naši ljudje pravtako radi povedo svoje misli v tem oziru, kot ameriška čitajoča publika in meni se zdi to vredno omembe, zakaj, če ni nikdar od nikjer nobenega odziva, se pač oni, ki piše, mora počutiti, kot bi govoril gluhim ušesom.

Seveda ne mislim navajati kdo in kaj se potrudi da v kratkem ali dolgem pismu pove kaj misli o tem ali onem problemu, ki ga imamo danes vsi pred seboj, vendar hočem iz raznih pisem, ki so prišla na moj naslov, črpati misli za naslednje vrstice te kolone.

Prvič pisma, ki jih pošljejo naši ljudje pokažejo, da živi med nami še živo in jako zanimanje za vse tekoče probleme naše nove in stare domovine in tudi ni ljudem vseeno, kako se o rešitvi takih problemov v javnosti piše ali razpravlja.

Predvsem mene zanima odziv naših žensk. Če človek pove nekaj, kar bi povedale tudi one same, ako bi se ukvarjale ali znale ukvarjati s pisanjem za javnost, tedaj se ne obotavljajo tega tudi povedati človeku, ki je takorekoč izrazil njih misli.

Imam nekaj pisem, v katerih je zapisano: "Ne trudite se, mi odgovarjati, ker vem, da imate dovolj dela brez tega, hotela sem Vam le povedati kako zelo se strinjam s tem kar pišete v prid našega ubogega naroda. Nadaljujte in ne ustrašite se nobenih morebitnih polen."

Zopet v drugih pismih se kaka naša skromna, a inteligentna žena izrazi, da jo veseli, ker sem se zavzela, da zagovarjam tako vztrajno pravične zahteve naših manjšin. Med temi slednjimi je največ naših Primork.

V mnogem pismu najdem takorekoč, če hočem, snovi za črtice. Naši ljudje so pač preiskusili v življenju marsikaj in ta in oni je prehodil v svojem življenju dolgo in trdo pot borbe za kruh, ter si je pri tem nabral obilo izkušenj in tudi znanja.

Neka žena mi je poslala lep dar za naše ljudi v domovini in lepo pismo zraven, pa noče, da objavim njeno ime, kot je to navada. Po pismu sodeč je žena precej inteligentna in sledi vsem dogodkom časa z zanimanjem, toda v javnost ne pride s svojim mnenjem. Zopet druga žena mi je izrazila svoje misli s tem, da mi je poslala najprej čedno vsotico za pomoč našim rojakom v domovini, ob Novem letu pa oseben dar. Zahvala v takem slučaju pomeni tako malo, človek more samo čutiti, kaj misli o preprostih in tihih gestah našega človeka, ki ima v sebi veliko dušo, katero je mogoče pridobiti za dobro stvar, a se jo more tudi neskončno raniti, ako kdo ne zna ceniti zlata, ki je zakopano v skromnem značaju našega človeka.

Včasih zapišem, kako ostro, pa se bojim, da je prehudo — odziv pride od enega kraja ali drugega in me preseneti, ker uvidim, da naši ljudje presojajo stvari tudi s kritičnega stališča zelo dobro. Radi tudi dajo nasvet, če menijo, da bi bilo potrebno o kaki stvari še kaj več govoriti ali kaj več objasniti.

Zanimivo je kako naš človek ceni lepoto kulturnih prireditev. V večih pismih je prav poetično izražena ljubezen do naše pesmi, do pisane besede, do lepote naših slovenskih krajev, do duhovnih vrednot našega naroda.

Naprednost ima med našimi rojaki veliko vrednost. Svetovno nazorje, poznavanje širjih problemov, razumevanje današnjih kritičnih časov z vidika splošnega delavskega stališča, vse to je najti v pismih, ki pridejo od časa do časa na naslov pisateljice te kolone. Vsem, ki se tozadevno potrudijo, izrekam zahvalo, ker tako izražena mnenja so mi merilo za bodoče pisanje.

SLOVANSKA PROSLAVA V ST. LOUIS, MO.

V nedeljo 17. januarja bo v St. Louis, Mo., v Municipal Audtorium velik ameriško-slovanski shod (American-Slav Rally) na katerem bo glavni govornik predsednik Ameriško-Slovanskega kongresa Mr. Leo Kirycki.

Poleg tega bo še več drugih govornikov. Tudi bodo nastopi raznih glasbenih skupin ruskih, čehoslovaških, poljskih, jugoslovanskih in macedonskih.

Vsi ameriški Slovani so iskreno vabljeni na to zborovanje, da pred ameriško javnostjo pokažejo svojo edinost in solidarnost, kar je v sedanjem času neobhodno potrebno.

Zborovalna dvorana se nahaja na 14th St. in Market St. Vstopnina prostovoljna.

KNJIGA ZA STROKOVNO IZOBRAŽBO

THE NEW ENCYCLOPEDIA of MACHINE SHOP PRACTICE
Spisal znani profesor na Stevens Institute of Technology v angleščini
George W. Barnwell

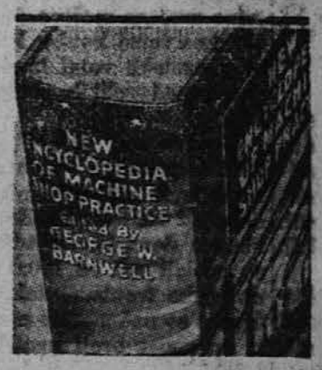

Podlago za mehanično znanje si morete dobiti s to knjigo. Ta velika knjiga popisuje in v slikah pokaže temeljna dela mehanika. Razloži vse natančno, kar mora znati najboljši mehanik. Pojasnuje vporabo vsakega stroja, orodje in meril, načrte (blue prints.) 1000 slik in risb. 576 str.
Cena $1.98

Ne glede na to, ali ste šele početnik, Vam bo ta knjiga zelo koristna in mnogo vredna. NAROČITE JO DANES!

SPISANA V ANGLEŠKEM JEZIKU

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 WEST 18th STREET NEW YORK CITY

Dopisov brez podpisa in osebnosti ne priobčujemo. Dopisi za četrtkove številke naj bodo v našem uradu najkasneje v sredo zjutraj.

Vesti iz slovenskih naselbin

Dopisi so nam vedno dobrodošli, ker zanimajo vse naše čitatelje in se z njimi naši rojaki takorekoč med seboj pogovarjajo.

IMPOZANTNA PRIREDITEV NEWYORŠKIH SLOVANOV

Svetovno znana Carnegie dvorana bo prihodnji pondeljek prizorišče največje vseslovanske prireditve, kar jih je dosedaj videl naš veliki New York. Z "največji" ne mislim na število udeležnikov, temveč največji po ideji, važnosti in na menu. Tukajšnji Poljaki, katerih število sega v stotisoč, so že imeli velike in impresivne prireditve, a bile so samo poljske. Isto se more reči tudi o Čehoslovakih in drugih slovanskih skupinah. Tudi je tu in tam nastopil na teh prireditvah kak umetnik ali celo skupina druge slovanske skupine, a značaj in namen pa se je skoro vedno nanašal le na eno slovansko skupino, ali na par manjših skupin z omenjenim ciljem. To velja zlasti za naše jugoslovanske skupine

Prireditev z vse-slovanskim ozadjem in podlago pa je bilo do sedaj malo, a še od teh nobena ni dosegla Carnegie dvorane, temveč so se zadovoljile z najboljšimi prostori posameznih skupin. Včasih so se poslužile tudi primernih metropolitanskih središč te vrste, katerih renome pa ni dovolj visok, da bi njihovim prireditvam takozvani "višji" ameriški krogi čutili potrebo posvečati kako večjo pažnjo, ali jim pripisovati kak večji pomen Nasprotno pa vodi naše metropolitansko časopisje natančen račun o vseh dogodkih v Carnegie Hall, in enako tudi drugi zelo važni faktorji, pa če jih potem že komentirajo ali ne. Zato je ta prireditev važna zato ker se vrši v Carngie dvorani, če bi že druge važnosti ne imela.

To trditev podpira dejstvo, da sedanjo prireditev vse tukajšnje dnevno časopisje v veliko večji meri in tudi simpatičnejše komnetira, kar seveda vzbuja interes v vseh krogih ameriške publike Celo naš župan La Guardia ji je zadnjo nedeljo v svoji "radio uri" posvetil več minut in jo simpatično komentiral, kar je bilo vsekakor nekaj izrednega zanj.

Samo ob sebi pa se razume, da se ti gospodje predno izgovorej ali zapišejo eno besedo, zlasti priporočilno besedo, dobro informirajo vnaprej, "kdo je kdo in kaj je kaj." Dejstvo torej, da se ta prireditev povoljno omenja na tako visokih javnih mestih, je jasen dokaz, da si je organizacija American Slav Congress for Greaer New York, kakor tudi njeno vodstvo, pridobila priznanje in vzgled v visokih in odločujočih ameriških krogih, to je, da je v skladu z zdravim amerikanizmom ter v interesu Amerike in njenih institucij. To priznanje brez dvoma pomenja tako velik uspeh, da so vsi Slovani, tudi Slovenci, ki so pripomogli k ustanonovitvi te organizacije in k njenemu dosedanjemu delu, lahko ponosni nanj, a to pa tem bolj, ker je pridobitev takega priznanja zelo težka stvar, zlasti ker gre za Slovane, na katere je Amerika dosedaj gledala z očesom inferiornosti. .

Kot izreden in posebno povoljen pojav v zvezi s to prireditvijo naj bo pripomnjeno, da se naš U. S. Treasury Department posebno zanima za to prireditev, da ji je posebno naklonjen in sicer do take mere, da bo sodeloval pri njej. To samo na sebi dokazuje, da smo Slovani pri tem Departmentu zelo dobro zapisani. Kakor je pisec prav kar izvedel, bo Treasury Department preskrbel vojake, ki bodo nosili zavezniške zastave, katere je tudi ta Department dal na razpolago, in s katerimi bo oder okrašen za časa izvajanja programa.

Samo ob sebi pa se razume, da tvori velik del podlage za omenjeno priznanje in naklonjenost kakovost programa pondeljkove prireditve. Dejstvo, da bodo na programu nastopili umetniki tako velikega kalibra, umetniki, ki so si priborili svoje priznanje po glavnih svetovnih kulturnih središčih, je to za prireditev samo, kakor tudi za organizacijo tako velik aktiv, da preko njega tudi neprijatelji Slovanov ne morejo, pa če bi tudi radi. Slovanski uspehi na bojnih frontah, tako odlično sodelovanje 15 milijonov ameriških Slovanov z vojnim prizadevanjem Amerike in njene vlade, so za nasprotnike Slovanov in neprijatelje demokracije tako trd oreh, da ga ne morejo streti, če si nočejo polomiti svojih zob. Tako je ta vseslovanska prireditev konkreten dokaz, da "Slovan prihaja na dan," da se je ta ogromni velikan pričel zavedati svoje moči, svoje vrednosti, a tudi svojih pravic. .

To ozadje in ta podlaga napravljata pondeljkovo prireditev tako veliko, da, največjo vseslovansko prireditev v tem svetovnem središču, v New Yorku, in najbrže tudi v celi Ameriki. In ako bodo newyorški Slovani vstrajali v svojem zanimanju, delu in požrtvovalnosti za to prepotrebno organizacijo, in ako bodo mase 750 tisoč newyorških Slovanov še v večjem številu spregledale, se vzdramile in se zavedle potrebe in vrednosti skupne organizacije in skupnega dela v pravcu pondeljkove prireditve v Carnegie dvorani, potem smo lahko uverjeni, da bo ta največja in najvažnejša vseslovanska prireditev samo prvi korak k boljšim prireditvam v bodočnosti, ki bodo veliko pripomogle k izbrisanju mnogih predsodkov, ki so obstojali v preteklosti in ki še danes obstojajo v Ameriki proti vsemu, kar je slovanskega. Pri večjem in širšem zanimanju ogromnih slovanskih mas v New Yorku in ostali Ameriki bo skupni njihovi organizaciji mogoče prirejati še večje in popolnejše koncerte, manifestacije in druge slične prireditve.

In če je kdaj bila složnost in edinost med Slovani potrebna, je potrebna danes v sedanjih težkih časih tako,, kot še ni bila nikoli. In z ozirom na nujnost sedanje potrebe je izvršni odbor dal prireditvi ime "Unity Festival" — "Festival slovanske edinosti," da se tako že v imenu izrazi povdarek na edinost in združene moči.

Glede naše slovenske naselbine smo že sedaj gotovi, da bo sorazmerno z njenim številom dobro, če že ne odlično, zastopana na tem festivalu, in to kljub temu, da imajo Združena slovenska društva prejšnji dan, v nedeljo 17. januarja, svojo veliko skupno manifestacijo v Arlington dvorani.

In ker bodo, kakor je bilo že poročano, narodne noše vseh slovanskih narodov na odru v Carnegie Hall v pondeljek tvorile slikovito ozadje in to skupno z zavezniškimi zastavami, se slovenska mladina v narodnih nošah ponovno naproša, da pride tudi v pondeljek večer na vseslovanski festival.

L. Z.

NEW YORK IN CLEVELAND . . .

Nedeljo, predno sem odšla iz New Yorka v Cleveland za praznike, sem posetila prireditev Slovenske šole v Brooklynu, N. Y. In četudi že malo pozno, naj mi bo dovoljeno, da nekoliko opišem to prirediev mladine. .

Program je bil prvi nastop te skupine in ga je otvorila z jedrnatim govorom dobro poznana Anna P. Krasna, nakar so šolarji pozdravili navzoče z ameriško himno. Mladi Victor Baldasar je deklamiral Zormanovo pesem "Amerikanci" in se je dokaj postavil. Mlajši učenci in učenke so recitirali "Mi smo mladi". Klopčičevo "Mary se predstavi" je zelo povoljno izvršila Hedy Pellich. Nekaj novega in interesantnega je bil takozvani "zgodovinski del." Šolarji so z gotovostjo na zemljevidu podprli odgovore na stavljena vprašanja. Nadaljevali so učenci in učenke s pesmami "Na tujih tleh" in "Hej Slovani", ki danes bolj kot kdaj prej. pretrese narščkaero srce, in s tem zaključili prvi prizor. .

Nato je bil poklican g. Snoj, ki je pozdravil navzoče, častital voditeljem in polagal na srce učencev in starišev veliko potrebo takih slovenskih šol. "Potom teh mladih bo narod stal. ti mladi bodo gledali nato, da slovenstvo tudi ne izgine iz Amerike," je dejal minister Snoj. .

Sledil je drugi prizor, katerega so otvorili šolarji s petjem narodne pesmi "Je pa davi slanca padla." Umetni ples, ki ga je proizvajala Josephine Peshel, je navzoče prepričal, da z nadaljnim učenjem lahko postane Josie ena najboljših umetnih plesalk. Gregorčičevo "Veseli pastir" je korajžno deklamiral Johnnie Grill. V dvospevu sta nastopila sestri Jennie in Lillian Patelli. Jennie je tudi v solospevu podala Schubertovo Serenado. Patelli družina lastuje pevske moči, na katere bi bil ponosen vsak pevski zbor. Opazila sem tudi mladega Joseph Patelli-a, ki se je odlikoval pri skupnem petju, posebno v ameriški himni.

Šaljiv prizor "Božiča gospodinja" sta izvajali Josephine Peshel in Josephine Sitar.

"Božični večer doma" so predstavili Breda Krek, Mary Miklus in mali Aleš Krek. Prizor je bil sicer dober, le žal, da ni bil malo bolj glasno proizvajan. Zdi se mi umestno, da citiram pesem "Nebo žari", katero sta tekom predstave zapeli gospodični Krek in Jennie Patelli. Pesem je spisal Mihelčič, zadnji župan Celja in se glasi:

Nebo žari in gozd šumi,
skrivnosten spev, solze in kri.
Ti boš pa doma ostala,
prošnje luči prižigala,
vsak večer,
ko zapreš samotno dver.

Jaz se bom pa spomnil nate,
od daleč gledal luči zlate
vsak večer,
kot jih lepših ni nikier.
Zbogom gore, naše dvore
čuvajte krvave zore.

Zbogom Sava, hči Triglava
naj te tujec ne preplava
Zbogom, koče, če mogoče —
Bog vas varuj strele, toče.

Ljubi očka, kaj si rekel,
ko se kostanj posuši . . .
Čas kostanja je potekel,
ali tebe, očka ni .
Našo mejo so podrli,
vojna lopa tam stoji.
Našo šolo so zaprli,
boterček me zdaj uči.

Atek je padel, sinek pomisli,
v grozni zibeli strelnega jarka.
Atek je padel, sinek ne plakaj
tvoja zibelka, angelska barka.
Solnce se je prebudilo,
kakor za slovesen god,
pozlatilo mi je puško,
in spremilo me na pot.

Kot potoka dva s planine,
lahke moje so noge,
kakor težak voz v planino,
težko moje je srce. .
Privriskal je navrh vasi,
vesel v korak,
na prsih pa svetinja tri,
junak.

Pred prihodom Miklavža je še Marion Svet deklamirala "Naš Miklavž", delo Katke Župančičeve, nakar pa je prišel Miklavž in obdaril vse šolarje in vse mladce med navzočimi.

Bila je lepa predstava in čestitam gr. Furlan in ga. Krasna ki sta glavni voditeljici šole; gre pa priznanje tudi gdč. Krek, gdč. Furlan in mlademu Furlanu, ki so jim pripomogli pri učenju. Želeti je, da nadaljujete z vašim pričetim delom in želim vam neskončnega uspeha. — Pozdrav!

Ančka Traven.

DRAGINJA, VOJNA IN DRUGO

Monroe, Mich. — Ker ravno pošiljam za naročnino $3., prosim, da priobčite teh par vrstic.

Z delom gre še precej dobro in tudi zasluži se še precej. — Vendar pa, kdor ima družino, se bolj težko izhaja, ker je strašna draginja. Ko prideš k groceristu, naročiš to in to, a on nima ne tega, ne onega, potem človek pač kupi kar ima a zaračuna, da je joj. In ako komu pripoveduješ, koliko si plačal, pa ti pove, da si še srečen, da si dobil. Odkar se je ta vojska začela so nam primaknili 10c na uro, draginja je pa vsak dan večja.

Toliko se je pisalo, da bodo kontrolirali cene živežu, pa še ni nič. Ne rečem, nekateri res dobro zaslužijo, večina pa ne. Naj omenim, da je tukajšnjo jeklarno, ki je bila last Republic Steel Co., prevzela država, ker ni zadosti producirala. — Pred par meseci je to jeklarno kupila American Aluminum Co. Sedaj ta družba preurejeva za svojo potrebo. Vendar bo vzelo še precej časa, predno bo gotova.

Prve delavce bo najela 1. maja, do takrat bodo kontraktorji gotovi. — Vsi upamo, da bo bolje za delavce pod novo kompanijo.

Naj omenim, da sem se od srca nasmejal onemu pismu iz Severa, ki se jezi nad G. N., da laže in še nekaj iz sv. Pisma, od Adama in brk; spodaj pa opomba urednika — no. zdaj veste vse!

PROGRAM

FESTIVALA

ZDRUŽENIH SLOVENSKIH DRUŠTEV

V NEW YORKU

KI SE VRŠI

v nedeljo, 17. Januarja, 1943

V ARLINGTON HALLI
23 ST. MARKS PL., NEW YORK

Začetek ob 3. popoldne.

1. a. Ameriška himna
   b. Lepa naša domovina — igrajo Tamburaši
2. Pozdravni govor — Mr. Leo Zakrajšek
3. Manhattan Trio — Johnnie in Mary Grill in Charles Penko
4. Miss Josephine Peshel — Umetni ples
5. Miss Ann Kepic, sopranistinja, poje:
   a. Pastarica — Josip Pavčič
   b. Aleluja — Mozart
6. Nastop govornikov:
   a. Predstavnik Zakladniškega departmenta
   b. Predstavnik Vseslovanskega kongresa
   c. Anna P. Krasna
   d. Mr. Anton G. Sintich
   e. Čitanje resolucije — Mr. Frank Kerže
7. Slov. pevsko društvo "Slovan" poje pod vodstvom Ig. Hudēta:
   a. Domovini — Ben Ipavec — Tenorski solo poje Frank Padar in baritonski solo Anthony Svet
   b. Na dan — Jakob Aljaž — Baritonski solo poje Ludvik Muc
   c. Oj, Doberdob — Zorko Prelovec
   d. Danici — Gustav Ipavec — Sopranski solo poje Ann Kepic
8. Slov. pevsko društvo "Domovina" poje:
   a. Vrbsko jezero — T. Košak — Mešani zbor
   b. Na vrtu — Florjančič — Ženski zbor
9. Skupen nastop "Tamburašev" in "Slovana":
   a. U boj!
   b. Jadransko morje
   c. Hej, Slovani! — Oba zbora in Tamburaši

VSTOPNINA 50 CENTOV

PO PROGRAMU PROSTA ZABAVA

Za ples igra orkester.

Združena Slovenska Drutva zborujejo vsaki prvi petek v mesecu. — Društva in kulturne skupine, ki še niso priključene tej organizaciji so vabljena, da se pridružijo in pošiljejo na seje svoje delegate. — Seje se vrše v Slov. Domu v Brooklynu.

Resnica je, da je v listih veliko pertiranega in zavitega, vendar je tudi nekaj resnice. Saj se še vsi spominjamo, ko je Hitler pred nekako enim letom kričal. da so pobili 10 milijonov Rusov in da je ruska armada popolnoma uničena. Pred kom pa sedaj Nemci bežijo? — Jaz se dobro spominjam, ko se je vojna začela, da je G. N. opominjal svoje čitatelje, da oni bodo poročali, kot oni dobijo in da to ne bo vse resnica. Tako se godi vsakemu listu. Tudi na radijo pretirajo vsaki dan, nekateri namenoma, nekateri pa, ker jim je bilo tako poročano.

Vsi tudi dobro vemo, da tudi Rusi toliko Nemcev ne potolčejo, kot je rečeno v dnevnih poročilah. Tam nimajo niti časa, niti volje, da bi natanko šteli. Čitamo o več vrst bataljonov. Po moji pameti, so Židi najbolj opravičeni, da vsta novijo svoj bataljon ter se maščujejo za svoje brate. Meni se tudi vidi, da Židje raje čakajo.

Sedaj pa želim vsem skupaj srečno Novo leto; želim in upam, da bi saj enega sovražnika premagali to leto 1943.

John Čopi.

VESTI IZ CLEVELAND, OHIO.

V Charity bolnišnici je pred dnevi umrl dobro poznani John Dolenc, v starosti 74 let. Tukaj zapušča žalujočo soprogo Mary, roj. Zrimšek, ter več sorodnikov. Rojen je bil v Rakulki pri Postojni,, kjer zapušča brata Lojzeta in več sorodnikov. V Ameriki je bival 44 let.

— Ko je šel na delo, se je zgrudil na potu in umrl dobro poznani rojak Joseph Prusnik, samec, star 73 let. Zapušča brata Johna. Rojen je bil v Spodnji Zadobrovi pri Ljubljani, kjer zapušča sestro Marijo in več sorodnikov. V Ameriki je bival 37 let.

Dne 7. januarja je preminil v Mt. Sinai bolnišnici Joseph Anžlovar. Star je bil 28 let. Zapušča žalujočo soprogo Mary in enega sina.

44-LETNO PREISKUŠNJO

IMA

AMERIŠKA BRATSKA ZVEZA

:: AMERICAN FRATERNAL UNION ::

ELY, MINNESOTA

KI IMA

25,000 ČLANOV IN TRI MILJONE

DOLARJEV PREMOŽENJA

Organizacija je zanesljiva, nepristranska in zelo priporočljiva zavarovalnica Zavarujte sebe in svoje otroke pri Ameriški Bratski Zvezi, ki vam nudi poljubno zavarovanje proti bolezni, nesrečam in smrti

Ako je društvo A.B.Z. v vaši naselbini, vprašajte krajevnega tajnika za pojasnila, če ne, pišite na glavni urad, Ely, Minnesota.

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

RECEPTI VSEH NARODOV

Stane samo $2.00

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku: ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki ma je kaka jed posebno v navadi

Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izvežbati in izpopolniti.

Naročite pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO

216 West 18th Street New York, N. Y.

"SPANISH in 20 LESSONS" — Španščina v 20-ih nalogah. — Špansko-angleška slovnica. — Spisal jo je R. D. L' Cortina.

Ta knjiga je popolna in prav nič prikrajšana. Od prve do zadnje strani je je popolnoma ista, kot jo je pisatelj napisal in kot je bila prvotno izdana za višjo ceno. Cena je zato nizka, ker sso se porabile prvotne tiskarske forme, in ker je pisatelj sprejel nižjo ceno.

Po tej priprosti stopnjevalni metodi vam Corinta pomaga, da se lahko naučite španščine.

Po praktično učenje ima kar najmanj nezanimivih in zapletenih slovničnih pravil ter vas uči brati, govoriti in razumeti špansko.

Corintovo kratko metodo so odobrili učitelji, profesorji, šole, poslaništva in eksportne tvrdke po celem svetu. Je praktično, priprosto in uspešno.

Prodanih je bilo že nad 2,000,000 Cortinovih knjig.

Če vas ta knjiga zanimiva, jo lahko naročite pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY, 216 West 18th Street, New York, N. Y. — Cena je samo $1.—

Islandski ribič

ROMAN — Spisal PIERRE LOTI.

47

Marjetico je bilo groza, ko jih je videla: s kakimi tovariši bo vendar živel njen Jan! In potem, kako strašen je moral biti ta posel Islandcev, da se je začenjal s takimi prizori ter vzbujal celo v možeh tako grozo. . .

Bilo je pa tudi takih mornarjev, ki so se smehljali, ki so brezdvomno ljubili življenje na morju in velik lov, kakor Jan. Ti so bili dobri; imeli so mirne, lepe obraze; kar jih je bilo fantov, so odhajali brezskrbno, oziraje se še z zadnjimi pogledi po dekletih; kar je bilo oženjenih, so objemali svoje žene in otroke s tiho žalostjo in v dobri nadi, da se vrnejo bogatejši. Marjetica se je malo umirila, ko je videla, da so vsi ti na krovu "Leopoldine", ki je imela v resnici izbrano moštvo.

Po dve in dve, po štiri in štiri so odhajale ladje iz pristanišča. Potem, ko so bile zunaj, so mornarji sneli klobuke z glav ter zapeli iz polnih grl pesem "Zdrava, morska zvezda!" — Tedaj so se dvignile na nasipu ženske roke v zadnji pozdrav, in solze so tekle po belih avbah.

Ko je "Leopoldina" odplula, se je napravila Marjetica bitrih korakov proti Gaoscvim. Poldrugo uro je hodila ob obali, po znanih ploubazlaneških stezah, ter prišla slednjič v svojo novo družino.

"Leopoldina" se je imela ustaviti v velikem zalivu pred Pors-Evenom ter odpluti še le zvečer na širno morje. Tu je bil torej njun zadnji sestanek, kakor ste se bila dogovorila. Res je prišel v čolnu svoje ladje; prišel je za tri ure, da se poslovi.

Na kopnem, kjer ni bilo valov, je bilo še vedno isto lepo, pomladansko vreme, isto mirno ozračje. Šla sta za hip na prosto, roko v roki. To ju je spominjalo na včerajšnji izprehod, toda prihodnja noč ne bo več njuna, ju ne bo več družila. Stopala sta brez cilja po poti ter krenila nehote proti Paimpolu. Kmalu sta zagledala pred seboj svojo kočico. Vstopila sta še poslednjikrat v svoj dom, in babica Ivona je bila vsa radostna, da ju še enkrat vidi skupaj.

Jan je priporočal Marjetični skrbi —različne stvari, ki jih je pustil v shrambi: zlasti njuni lepi poročni obleki; naj jih od časa do časa razprostre na solncu. — Na vojnih ladjah se nauče mornarji skrbeti za take stvari — Marjetica se je morala smehljati, ko ga je tako čula; sicer pa je bil lahko brez skrbi, da bo hranila vse, kar je bilo njegovega, s skrbjo in ljubeznijo.

Vendar je bil ves ta pogovor čisto postranska stvar; govorila sta samo zaradi tega, da sta govorila, da sta si olajšala srci . . .

Jan je pripovedoval, da so na "Leopoldini" ravnokar izžrebali mesta, katera bo imel vsakdo pri lovu, da je on zelo zadovoljen, ker je dobil jedno izmed najboljših. To jej je moral natančneje razložiti, ker ni mnogo vedela o navadah Islandcev:

— Vidiš, Marjetica, je rekel, na krovih naših ladij so na nekaterih mestih zvrtane luknje, ki jim pravimo "podložne luknje". V te luknje pritrjamo namreč majhna vretenca, na katerih so navite naše vrvice. Predno torej odjadramo, kockamo za te luknje, ali pa žrebamo s številkami, ki jih denemo na listkih v čepico. Vsak izmed nas dobi jedno, in celo poletje ostane potem tako, nič več se ne sme izpremeniti. Moje mesto je letos na zadnjem delu ladje, kjer se ujame največ rib, kakor menda veš. Pa so tudi blizu tam velike vrvi, in človek vedno lahko doseže kak kos platna ali konec jadra, sploh kako zavetje, ki varuje obraz proti snegu in ledeni toči. — Vidiš, to je dobro; človeku ne gori tako koža, ker mu ne bije ostro zrnje v obraz, in oči dlje časa razločno vidijo . . .

. . . Govorila sta tiho, kakor bi se bala, da odpodita trenutke, ki so jima še ostajali, da jima čas še hitreje uteče, ko bi glasno govorila. Govorila sta o vsem drugem nego o tem, kar se je imelo zgoditi čez nekaj trenutkov, neizprosno in gotovo. Najneznatnejše stvari, ki sta si jih pripovedovala, so se jima zdele danes skrivnostne in važne. . .

Poslednji trenutek pred odhodom je dvignil Jan svojo ženo v naročje, in tiho, brez besed sta se združila v dolg, tesen objem.

Stopil je na krov, siva jadra so se razpela ter se vzbočila v lahkem vetru, ki se je vzdignil od zahoda. Še ga je videla, kako je vihtel svojo čepico, kakor sta se bila dogovorila. In strmela je dolgo za njim, kako se je izgubljala njegova senca na morju.

— To je bil le on, ta majhna, temna človeška postava, ki je stala nad pepelnato modrino voda — že nejasna, nejasna, izgubljena v daljavi, skozi katero se napenjajo oči, da bi razločile, pa se osolze in ne vidijo nič več . . .

. . . Kakor se je oddaljevala "Leopolidna" ji je sledila tudi Marjetica peš po skalnem obrežju, kakor da jo vleče silen magnet.

Kmalu se je morala ustaviti, ker jej je zmanjkalo trdih tal. Tedaj je sedla k nogam zadnjega visokega križa, ki se je dvigal izmed trnja in kamenja. Ker je prostor malo vzvišen, je bilo videti, kakor da se morje v daljavah dviga, in rekel bi bil, da se "Leopoldina", čisto majhna, polagoma vspenja po obronkih tega neizmernega kroga. Široki valovi so se leno raztezali po vodeni ravnini, — kakor zadnji pojemajoči znaki silnega viharja, ki je divjal nekje drugje, tam daleč za obzorjem; toda v krogu, ki so ga pregledale njene oči in kjer je še bil njen Jan, je ostalo še vse mirno in pokojno.

Še vedno je gledala Marjetica nepremično za ladjo. Hotela si je vtisniti v spomin njeno obliko, obrise njenih jader in vrvi, da bi jo spoznala že od daleč, kadar pride zopet sem, da jo pričakuje na tem istem prostoru.

(Nadaljevanje prihodnjič.)

Iz slovenskih naselbin

V SPOMIN UMRLEMU PETRU RODE-TU

Težko mi je napisati par vrstic, ker sva si bila ožja sorodnika. Danes je že poteklo dva tedna, kar je nagloma preminil. Pričakoval sem, da kateri drugi kaj poroča, ker imel je dosti prijateljev, zatorej sem se jaz namenil, da malo opišem njegovo življenje.

Rojen je bil dne 2. julija 1886 na Rodici pri Domžalah, kot sin gruntarja, po domače Adamov. Že v rani mladosti je kazal veliko nadarjenos za učenje, zato so ga stariši poslali v mesto na višjo šolo, da bi postal duhovnik. Dovršil je 4 raz rede višje šole z odliko. Duhovniški stan mu še ni nikoli dišal, kakor se je večkrat izrazil proti meni v poznejših letih, za to so ga stariši poslali v Celje, da se izuči za trgovca. Izkazal se je kot vesten sodelavec, da je kmalu po zaključitvi učne dobe napredoval v činu. Ostal je v Celju do vojaške dobe. Služil je v začetku v Ljubljani in pozneje na Koreškem pri gorskih topničarjih. Večji del službe je bil nameščen v pisarni.

Po končani vojaški službi mu ni bilo obstanka doma, in se je odpravil v Ameriko, kakor mi vsi drugi, za boljšim kruhom. Ni se sramoval prijeti za delo, čeravno je bil visoko izobražen. Delal je več let v Hoboken pri slamnikih. Pred osmimi leti se je preselil z družino v Modino, N. Y., kjer je postavil moderno kokošjo farmo. Imel je vedno veselje do perutnine. Še meseca avgusta je bil pri nas na farmi z družino, hotel je, da grem ž njim za par mesecev, ker hoče hišo razširiti, da mu pomagam pri delu. Ali ni bilo mogoče, ker jaz nimam nikogar, ki bi me nadomestil, posebno pa v jeseni, ko je treba pridelke ob času pospraviti. Bil je slabega zdravja že zadnje dve leti, seveda povedal ni nobenemu. Njegov ali moj stari oče je dočakal visoko starost 92 let.

Tu, dragi rojaki, nam je podano, kaj ta ameriška hitrost in furija napravi. še iz tako zdravega človeka slabiča.

Dragi Peter! Prestal si krizo življenja. Bil sem večkrat priča, da ti niso bila pota s rožicami postlana, pa prenašal si vse z voljo, čeravno si imel nešteto neprilik v življenju. Počivaj v miru, naj ti bo lahka ameriška gruda!

V listu "Glas Naroda" z dne 7. januarja čitam pismo iz severa. Dvakrat sem prečital, če me oči ne varajo, in mislim, da ne. Vem, da je lažje kritizirati kakor pa stvarno pisati. Ne bom vlekel "Glas Naroda" v deveta nebesa, ker jih ni, da se pa list, ki se je že toliko žrtvoval za Slovence, pa enostavno postavi na laž, je pa kar malo preveč. Vem, kako tudi dopisnik ve, da "Glas Naroda" nima svojih plačanih poročevalcev, ker tega ne zmore. Če bi list "Glas Naroda" imel od enega do dveh milijonov naklade ali izdaje, potem bi lahko zahtevali, da ima posebne poročevalce v vojnih zonah. Ker nas je pa le še peščica naročnikov in še nekaj zaostankarjev, mu pa, vem, da pri najboljši volji ni mogoče. Bodimo pravični in ne zahtevajmo nekaj, kar je nemogoče. Da bi pa urednik lista letal vsaki dan po naselbinah, zbiral poročila za jutrišnjo izdajo, je nemogoče in pretirano. Prijatelj, kar poskusi s kakšnim dopisom, če bode videlo beli dan. v angleških dnevnikih, tam bo šlo enostavno v koš in zakaj? Naša imena se ne blešćijo kot plemeniti ambasador, ali kaj sličnega, mi smo le navadni zemljani brez visoko donečih naslovov ali olepšav. Da je listu le za tisočake, ta je pa zopet debela. Vem, bili so časi, ko je slovensko časopisje bilo malo bolj podprto s financami, kakor pa danes, to, dragi čitatelj, sam lahko veš, kar tudi občutiš dašno draginjo. List "Glas Naroda" pa pri vsej tej draginji ni povišal naročnine. Kolikokrat je bilo že poročano, da ima slovensko časopisje težke preizkušnje za obstanek, ne samo "Glas Naroda", ampak vsi splošno, kar jih v Ameriki izhaja. . Koliko slovenskih izdajateljev ali časnikarjev, ki ste jih, ali jih še boste odnesli na pokopališče, je bilo milijonarjev? Še ni bilo niti enega, in ga ne bo. To pa zato, ker smo majhni po številu, in rajši podpiramo tuje časopisje kakor domače. Ko bi vsak posamezni vedel, s kakimi dopisi in poročili se ima ukvarjati urednik, bi bil deležen samo hvale, ne graje. On poroča, kar dobi novic s pošto, nekaj izve na radio, in nekaj iz velikih časopisov. Če je pa tu in tam malo pomote, kakor mu pravimo tiskarski škrat, pa mislim, da urednik tudi ne zasluži, da se ga obesi na prvi kol. Še nikdar ni nobeden urednik poročal, da je neizmotljiv. Še rimski papež je v prvi svetovni vojni ustrelil kozla, ko je blagoslovil orožje zmagovite italijanske armade, da naj pobije sovražnika, to je Slovence, ki so brez izjeme katoličani. Poročila, koliko da je bilo v Jugoslaviji pobitih, ne omenja samo Slovence, tu so vračunani vsi, Hrvati in Srbi obenem. Ali ne veste, da bode Hitlerju poprej zmanjkalo municije, kakor pa Slovencev ali Jugoslovanov?

Toliko v pojasnilo vsem kritikom slovenskega časopisja v Ameriki. .

DRŽAVLJANSKI PRIROČNIK

Izšla je nova knjižica

ki daje poljudna navodila, kako postati

ameriški državljan.

Poleg vprašanj, ki jih navadno sodniki stavijo pri izpitu za državljanstvo, vsebuje knjižica še v II. delu nekaj važnih letnic iz zgodovine Zedinjenih držav, v III. delu pod naslovom Razno, pa Proglas neodvisnosti, Ustava Zedinjenih držav, Lincolnov govor v Gettysburgu, Predsedniki Zedinjenih držav in Poedine države.

Cena knjižici je

samo 50 centov.

In se dobi pri:

SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th St., New York

KRSTNO SLAVJE.

Doli podpisana se najlepše zahvaliva vsem dobrim prijateljem, kateri so nas obiskali v nedeljo 3. januarja na našem novem domu in lepo obdarovali našega novorojenega sina na dan krstitve. Ti so sledeči:

Boter in botra Paul Solčič, Mr. in Mrs. Mike Kobe Sr., Mr. in Mrs. Joseph Kanyur, Mr. in Mrs John Evanich, Mr. in Mrs. Matt Bukovec, Mr. in Mrs. St. Dijak, Mr. in Mrs. Jim Jazvec, Mr. in Mrs. John Muvich, Mr. in Mrs. John Progar, Mr. in Mrs. Mike Dozen, Mr. in Mrs. Bob Baragina.

Lepa hvala Mr. in Mrs. Jos. Vitkovich, ki sta nas tudi obiskala iz So. Chicago, Ill., navzlic slabemu vremenu. Isto od tam nas je tudi obiskal Matt Balkovec.

Lepa hvala Mrs. Progar in njeni hčeri in Frank Šeketu in Jos. Klobe in Joseph Rogina. Lepa hvala Matt Balkovec, kateri je imel lep govor v ime deteta. Lepa hvala botru Paul Solčič, kateri je navzlic slabemu vremenu spekel jako dobro velkega jagnjeta.

Lepo se zahvaliva tudi onim, katere so pomagale v kuhinji in sicer sledečim: Mrs. Elizabeth Kobe, Mrs. Josephine Evanich in Mrs. Mary Solčič.

Torej prav iskrena vam hvala vsem še enkrat, kateri ste se udeležili krstitve našega novorojenčka. Mi vam bomo vsem pokazali svojo hvaležnost do vas in povrnili dvakrat po mogočnosti.

S pozdravom

Joseph in Anna Karin,
Whiting, Ind.

Kitajska pošlje v Rusijo novega predstavnika

Chungking, 13. jan. — P. S. Foo, bivši kitajski podminister vnanjih zadev, je bil imenovan za kitajskega poslanika v Rusiji. Imenovanje je bilo naznanjeno te dni.

Kate Smith resno bolna

Kate Smith, znana radijska pevka in komentatorica za domače in gospodinjske zadeve, je resno zbolela za žolčnimi kamni.

Rešenci dospeli na kopno

Enainšestdeset rešencev, ki so bili na ladji, katero je potopila podmornica, je bilo pripeljanih na varno. Dejali so, da ni bilo nobene smrtne žrtve pri torpediranju ladje, ki je vozila materijal za vojne potrebe.

NOVA IZDAJA

Dobri Atlas

je nujno potreben

. . . in ravno v

HAMMONDOVEM NOVEM

Svetovnem Atlasu

NAJDETE ZEMLJEVIDE, KI SO TAKO POTREBNI, DA MORETE SLEDITI DANAŠNJIM POROČILOM

Zbirka nanovo in lepo tiskanih zemljevidov v 7 barvah, kaže svet, kakoršen je danes in vam pomaga razumeti zgodovinsko važno delovanje diktatorskih in demokratskih vlad.

NEKAJ POSEBNIH VAŽNOSTI

Sestav sveta—abecedni seznam dežel, provinc—navaja površino, prebivalstvo, glavna mesta in kraj na zemljevidu.

Seznam mest in trgov—navaja ime kraja, okraj, in državo, prebivalstvo in kraj na zemljevidu.

Zastave vodilnih držav—v polnih barvah, vsega skupaj 56; cela vrsta narodnih barv.

VSEBINA ATLASA

Zemljepisni svetovalni odbor je izbral izmed več tisoč slik samo najboljše barvane slike— ta zbirka je tako popolna, da je za vsakega neobhodno potrebna tekom vojne in po vojni.

Vključeni so nanasledni zemljevidi: — svet, Evropa (danes), osrednja Evropa (ob izbruhu vojne), Angleško otočje, Francija, Nemčija, Italija, Švica, Holandska, Belgija, Švedska, Norveška, Danska, Unija sovjetskih socialističnih republik, Bolgarska, Rumunska, Jugoslavija, Grška, Albanija, Azija, Turčija, Sirija, Lebanon, Arabija, Vzhodno Indijsko otočje in Malajski polotok, Indija, Burma, Kitajska, Japonska, Pacifik, Južna Amerika (severni del), Južna Amerika (južni del), Afrika, Severna Amerika, Kanada, Združene države, Mehika, Osrednja Amerika in Zapadna Indija.

ILUSTRACIJE—45 skrbno izbranih resničnih fotografij iz vseh krajev sveta.

NOVO LJUDSKO ŠTETJE—Uradne številke glavnih mest in trgov v Združenih državah in kaže primerjavo s starim štetjem.

Svet pripada ljudem, katerih radovednost nima obzorja

Ta atlas, ki sam sebe popravlja, ima namen rešiti marsikatera nasprotujoča si vprašanja, ki nastanejo v raznih razgovorih. Strani so skladišče svetovnega znanja in podajajo razsežnost zemlje, prvine sončnega sestava, pokrajine in globočino oceanov in jezer, dolgost največjih rek in prekopov, površino poglavitnih otokov in visokost svetovnih gora. Tu so odgovori na mnoga današnja vprašanja.

SEDAJ

40 centov

PO POŠTI

V URADU — 35 CENTOV

48 VELIKIH STRANI

Naročite pri:

Slovenic Publishing Company

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana s debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih. Zastopnik bo Vam izročil potrdilo za plačano naročnino

CALIFORNIA:
San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO:
Pueblo, Peter Culig
Walsenburg, M. J. Bayuk

INDIANA:
Indianapolis: Fr. Markich

ILLINOIS:
Chicago, J. Bevčič
Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero in Illinois)
Joliet, Jennie Bambich
La Salle, J. Spelich
Mascoutah, Martin Dolenc
North Chicago in Waukegan, Mike Warlek

MARYLAND:
Kitzmiller, Fr. Vodopivec

MICHIGAN:
Detroit, L. Plankar

MINNESOTA:
Chisholm, J. Lukanich
Ely, Jos. J. Peshel
Eveleth, Louis Gouže
Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Povše

MONTANA:
Roundup, M. M. Panian
Washoe, L. Champa

NEBRASKA:
Omaha, P. Broderick

NEW YORK:
Brooklyn, Anthony Svet
Gowanda, Karl Strniša
Little Falls, Frank Masle
Worcester, Peter Rode

OHIO:
Barberton, Frank Troha
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant, John Kumše
Youngstown, Anton Kikelj

OREGON:
Oregon City, J. Koblar

PENNSYLVANIA:
Bessemer, John Jevnikar
Conemaugh, J. Brezovec
Coverdale in okolica, Jos. Paternel
Export, Louis Supančič
Farrell, Jerry Okorn
Forest City, Math Kamin
Fr. Blodnikar
Greensburg, Frank Novak
Homer City, Fr. Ferenchak
Imperial, Vence Palcich
Johnstown, John Polanc
Krayn, Ant. Taušelj
Luzerne, Frank Balloch
Midway, John Žust
Pittsburgh in okolica, Philip Progar
Steelton, A. Hren
Turtle Creek, Fr. Schifrer
West Newton, Joseph Jovan

WISCONSIN:
Milwaukee, West Allis, Fr. Skok
Sheboygan, Joseph Hauke

WYOMING:
Rock Springs, Louis Taucher
Diamondville, Joe Rolich

Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel. Zastopnike toplo priporočamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"